

115

167

R. 55

5/25

C. 27

C. 2

Ent-115

M^o-167

Croft

97884/001

12010457

REGLA
ALUMIN
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
0

AESARIS EVOLI

NEAPOLITANI,
CAVSIS ANTIPATHIÆ,
& Sympathię rerum naturalium.

*Bela Libreria del
Coll. J. S. Herme
neg. 8*

VENETIIS,

Franciscum Zilettum. M D LXXX.

CAESARIS AEVOLI

NEAPOLITANI,

DE CAUSIS ANTIPATHIÆ,
& Sympathię rerum naturalium.

*De la libreria del
Coll. J. B. Herme-
neg. 80*

VENETIIS,

Apud Franciscum Zilettum. M D LXXX.

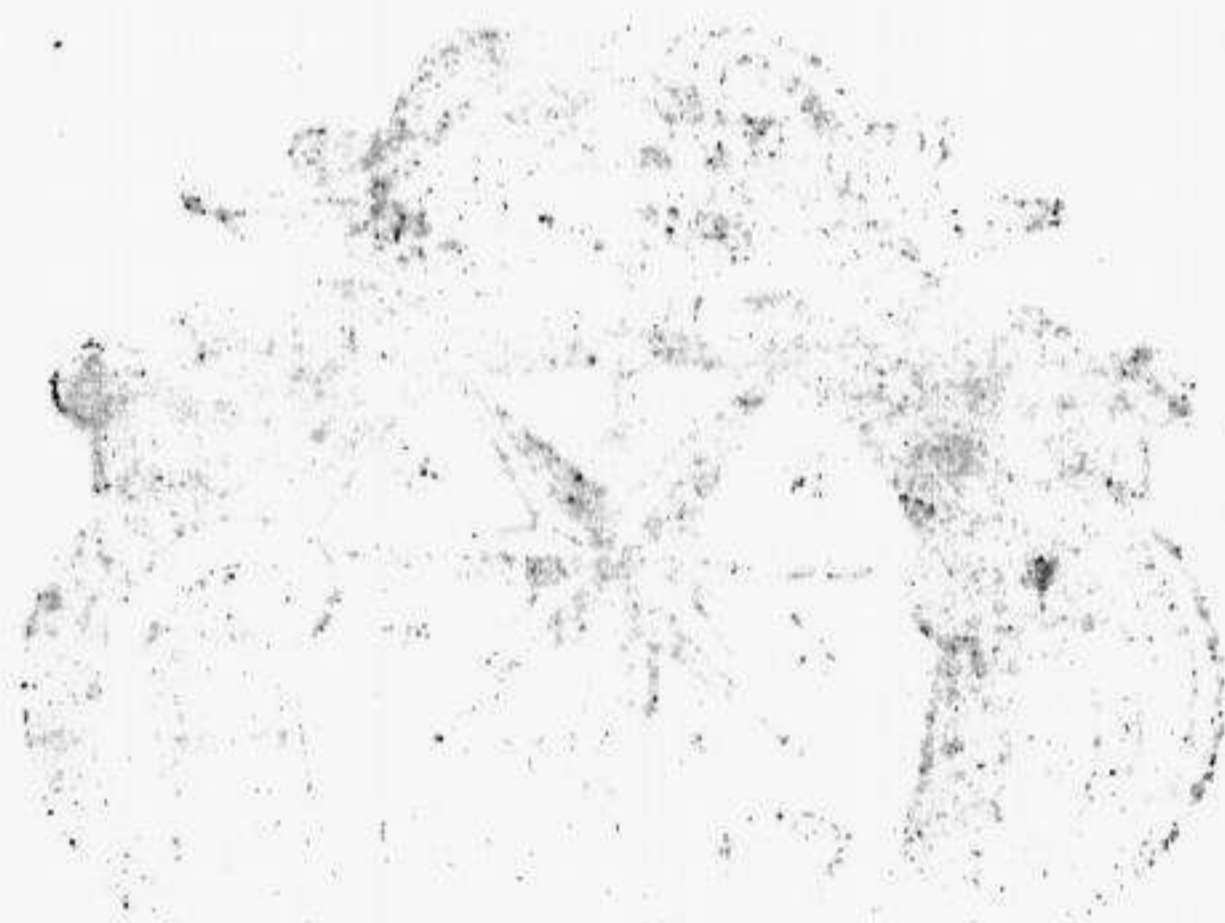
CAESARIS

AVGVSTVS

SEPTIMVS

SEPTIMIVS

SEPTIMIVS

SEPTIMIVS

SEPTIMIVS

SEPTIMIVS

2

ILLVSTRI

CAROLO AEUOLO

suo dilectissimo Fratri,

Cæsar Æuolus Neapolitanus.

ÆPE rei peculiaris amore a-
cies mentis perstricta quid in-
ter verum, & falsum intersit,
non distinguit. Odium quoque
luminibus intellectus obstruēs,
iudicium veritatis præcludit: propterea iuxta
illud Aristotelis, qui amore, vel odio detinetur,
rectè de re aliqua nec statuere potest, nec diju-
dicare; diligens propterea unusquisque (ut in
Ethicis compertum habetur) sua poemata,
suasq; compositiones omnes, dum versatur, cir-
ca suum iure tractatum opus, ipsumq; excutit
propria quadam affectione deuinctus sibipsi
A 2 assentatur,

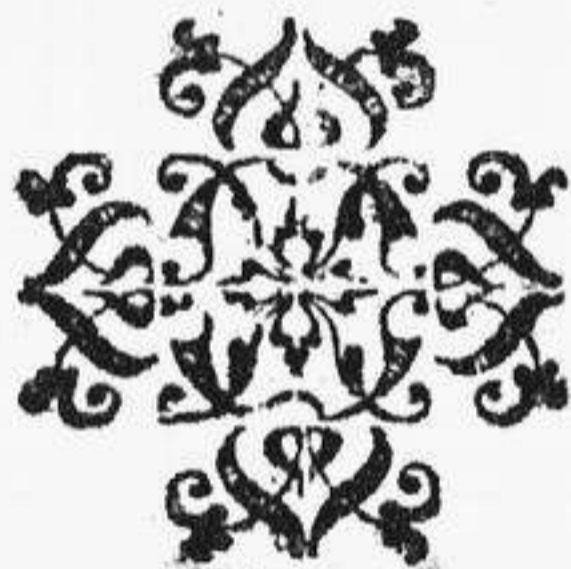
assentatur, suamq; opinionem fallit. Iccircò si
iudicio meo considerem, eadem ratione in eun-
dem errorem proclivius inciderem. Qua de re
ne meipsum meis viribus in fallaciam impelle-
rem, de isto quidem libello, in quo agitur, de cau-
sis Antipathia, vel Sympathia naturalium re-
rum nolui iudicium aliquod constituere, sed
ipsum approperatum tibi cõmittere, ut si emen-
dari, & corrigi potest, ipsum articulatim, di-
stincte q; perspicias, atque dijudices, sin minus,
ignis in eum coniectus, fuliginem suam absu-
mat; iccirco, ut propositum meum latius ti-
bi pateat, scio te non latere multos de eodem
subiecto, multa confusim retulisse; qui sanè cau-
sas non tetigerunt, nec unquam in ordinem
scientia argumenta collegere: propterea velu-
ti apologorum scriptores translatis, & resonan-
tibus verbis potius aures illexerunt, quàm prin-
cipijs indemonstrabilibus intellectum constru-
xere: ideoq; pro virili conatus sum ordine scien-
tia ipsum disponere, illamq; demonstrationem
aggredi, qua in rebus arduis uti potest, quod si
adeptus

3

*adeptus sum, ad tuam sententiam refero; Cave
propterea, ne tuus amor erga me indagini men-
tis tuae tenebras offundat, sed tanquam à seve-
ro reprehensore sit à te emendatus, & corre-
ctus; hos igitur labores sustine, sicut maiores
nomine meo in dies suscipis, quod mihi gratif-
simum erit, & tu elaborando causa*

*Fratri, qui tantum te diligit, te
ipsum premijs afficies.*

Vale.

Handwritten text, possibly a list or notes, located in the upper portion of the page. The text is faint and difficult to read.

Handwritten text, possibly a list or notes, located in the middle portion of the page. The text is faint and difficult to read.

Handwritten text, possibly a list or notes, located in the lower middle portion of the page. The text is faint and difficult to read.

CAESARIS AEUOLI⁴ NEAPOLITANI,

De causis Antipathiae, & Sympathiae
rerum naturalium.

HORVM, quæ ex gremio Naturæ promere videbant principia, & causas primi Philosophi, non percipientes, admiratione affecti cœperunt ineleganter philosophari: postea verò earum causas retegendo, hanc quidem in admirationem amplius non traducebantur: deinde verò paulatim vltius procedentes, ob alias causas eos latentes, iterum admiratione obstupefacti, ad earum perscrutationem mentem erigebant. Verùm quia multi mirabiles effectus in lucē prodiebant, ignoratis causis, nunquam potuerunt se omninò à tali admiratione abducere, quæ præcipuè animos hominum inuadit, dum Antipathiae aliquæ, vel Sympathiae palàm proferuntur: propterea, vt intellectus admiratione minimè perstringatur, vtile admodum esse existimo, causas earum indagare: quapropter in communi quærèdum est quid sint, & in quonam

nam genere collocentur, & vtrum actus sint, vel potentiaë, amplius autem tractandum est si differant specie, vel non, & vtrum diffinitio sit vna, an plures; siq; possunt separari, vel vni, eidemq; indiuiduo simul iunctæ adhareant: postmodum de vnaquaq; specie earum quærerere, perscrutariq; consentaneum videtur; quanquam hoc opus sit omninò laboriosum, magnæ, arduæq; cogitationis indigens; nam methodum illam, secundum quam ad diffinitionem procedendum est, haud facilè consequi potest.

*Varie antiquorum sententiæ de causis
Antipathiaë & Sympathiaë rerum
Naturalium.*

Deus. **Q**UONIAM autem (vt Aristoteles refert) nescimus verum absq; causa, & tunc dicimus vnumquodq; scire, cum nos primam causam cognoscere arbitramur, nonnulli eorum, qui ante nos ad huiusmodi perscrutationem venerunt, alia existente causa eis nõ nota, Deum solum esse causam Antipathiaë, & Sympathiaë rerum naturalium asseruerunt.

Idea. Alij verò rationibus longè posteriores ex ideis existi-

existimarunt illas tantum exortum habere: cen-
 scbant enim species ex ideis in materialia trans-
 fusas res ad amorem, vel odiū excitare. Quibus-
 dam verò visum est, causas earum esse attributa,
 illa quibus Deus per intelligentias officio coele- *Attri*
 stium corporum in entia omnia virtutem diui- *buta.*
 nam effundit, & fortassis hanc habuerūt opinio-
 nem, quia nihil est in inferiori mundo tam virtu-
 te diuina denudatum, quin aliquo pacto sit virtu-
 tis diuinæ compos. Sunt autem quidam, qui arbi-
 trantur hoc ex intelligentijs emanare, putant. *Intelli*
 enim nullum lapidem esse, plantam, metallum, *gētia.*
 & animal, quod suam peculiarem intelligentiam
 non sortiatur, quæ quidem in suum particulare
 ens virtutem infundens modò tantum, non effi-
 cit, vt incrementum suscipiat, verum etiam vt suis
 effectibus aliquādo nos admiratione afficiamur.

Post hos videntes deinceps mundum inferio-
 rem à superioribus lationibus gubernari, corpo-
 raq; omnia esse cœlesti virtute repleta, arbitrati
 sunt, tale principium esse corpus cœleste: ex quo *Cœli.*
 non parum difficultatis sibi met reliquerūt; nam
 etsi veritatem superficietenus balbutiendo teti-
 gerunt; tamen, quia ultra corticem non penetra-
 runt, sufficere minimè potuerunt. A nonnullis

B

verò

Ani- verò dicitur Animã esse huiusmodi principium;
ma. in ipsa enim virtutes operandi insitæ sunt, atque
affixæ, quod corpori non obtingit; nam efflata
anima, potentiæ omnes organicæ in interitum
cadunt.

Mate- Alij verò, hoc Materiæ tribuerunt, ex quo enim
ria. sunt entia omnia, & ex quo primò fiunt, & ad
quod ultimò corrumpuntur, elementum esse vi-
For- detur. Alij dicti priores, videntes Formam in eis
ma. se vnumquodq; constituere, operationesq; om-
nes potius ex Forma, quàm ex Materia dimanare
sententiam minus incongruentem prosequen-
tes arbitrati sunt, litem, & concordiam à Forma
progigni. Verùm quia solum ens completum, &
demonstratum in esse, & in natura sua potest ope-
rationes efficere, quoniam tam materia, quàm
forma est aliquid incompletum, ex eo quod alte-
ra earum est pars speciei, altera verò in potentia

Compo- tantùm, nonnulli arbitrati sunt Compositum ex
situm. materia & forma esse causam illam, quam inda-
gare conamur. At qui dicunt qualitates primas
esse calidum, & frigidum, humidum, & siccum;

Quali- Secundas verò quæ ex earum admistione deriuantur:
tates. actiones quarum in aliqua præfinita corporis
parte vigentes dicuntur. Tertiæ, quoniam substan-

tiæ

tia qualitibus ipsis inſite mutuò inter ſe congruunt, vel opponuntur; ſicut videmus terram ſiccitate opponi aquæ, frigiditate ipſi congruere, putant Antipathias, & Sympathias omnes ab iſtis qualitibus deriuare. Nemini tamen (quod quidem ſciam) hoc eſſe à Caſu, vel à Fortuna viſum eſt partim quoniam in rebus carentibus ratione, quemadmodum eſt maior pars earum, quæ mutuò inter ſe conueniunt, vel odio proſequuntur, Fortuna eſſe non poteſt; & partim etiã quoniam in cauſas per ſe ordinem habentes hoc refertur, vnde in Fortunã minimè deduci poteſt, Sed ſi aliquibus cauſis contingat per accidens, ad aliquem effectum confluere, tunc quod fit, à Fortuna, vel à Caſu dicitur fieri.

Aduerſus ſententias Antiquorum varie adducuntur rationes.

NSITA eſt autem in nobis vis quedã diuino munere, cuius homines omnes mente non capti, Deum eſſe principiũ à quo omnia in nos transfunduntur, aperte ſentiunt: ex quo Ariſtoteles profitetur primum ens eſſe, & viuere omnibus entibus elargiri, quapro-

pter quoniam esse, & vita, indiuiduis inest; necessario contigit, vt accidentia omnia, quæ per se ad vnumquodq; indiuiduum pertinent, ex eadem causa dante esse, originem trahant. Agens enim quod dat formam iuxta Peripateticorum sententiam dat etiam consequentiam Formæ: iccirco si à Deo esse, vita, vis operandi, muneraq; omnia particularibus distributa sunt; quis erit tam vecors, qui profiteri audeat ipsum infinitæ virtute præditum de particularibus curam non suscipere? Quapropter nonnulli rectè dicunt Deum esse principium, sed non satis candidè, nec peritè; quoniam in demonstratione proximiores causæ expetendæ sunt, non autè remotiores. Tunc enim Naturam, & quidditatem rei dicimus scire, cum

*Nō est
Deus.*

intima principia, vel saltem proxima, cognoscere opinamur; Qui verò ad remotissimã causam confugiunt, possunt nullo labore omnia solvere, scientiam verò nunquam efficere, nec alijs tradere. At qui dicunt Ideam esse tale principium, omninò à ratione distate videntur; Ideæ enim, vel sunt formæ separatae, & æternæ, exemplaria eorum quæ naturaliter fiunt, vel in mente diuina existunt. Exemplaria quidem Aristoteles, dissentiens à Platone, negat omninò esse; ad hoc enim

Platonici

Platonici dicunt ideas esse species separatas, vno, *Non*
eodemq; statu semper existentes, easq; gigni ne- *Idea.*
gant; cetera verò nasci, occidere, fluere, & labi,
vt substantiæ particulares sensiles ad earum si-
militudinem formarentur, quod Aristoteles val-
de superuacaneum existimat. Nam si Natura par-
ticulare agens, potest facere alterũ quale ipsum,
homo quidem hominem; planta autem plantã,
non oportet ideas esse; aliter enim agens esset
monstrum orbatum, & non sufficienter à Natu-
ra institutum. Signum enim perfectionis est fa-
cere alterum quale ipsum. Si verò idea in mente
primi Motoris existens, exemplar totius vniuersi
est; non ob id censere debemus causam esse hu-
iusmodi effectus: nam etsi res genitæ ab ipsa simi-
litudinem ducunt; propterea non obtingit ei rea-
liter eo modo in eas transire, quo virtus actiua
Dei in entia omnia permeat, vnicuiq; munera
sua tribuendo; quapropter virtutes, & operatio-
nes particularium potius ex virtute Dei, quàm
ex idea emanare videntur. Si verò in virtutes sim *Non*
plicissimas Dei, quæ Sephirot ab Hebræis nuncu *emanat*
pantur, hoc erit relatam, proculdubio hæc de- *tiones.*
monstratione penitus orbata non erit scientia,
quoniam (vt Peripatetici ferunt) est habitus per
demon-

demonstrationem acquisitus, cognitione intimarum causarum indigens, iccirco versantibus circa remota, quemadmodum sunt virtutes Dei, non contingit scientiam adipisci.

Non Propterea in similem errorem incidunt, qui *Intelli* hoc intelligentijs ascribunt; quoniam (vt dixi- *gentia.* mus) proximiores causas non attingentes, principium demonstrationis consequi minimè possunt.

Non ¶ Qui verò putant principium vniuersale, & *Cælū.* causam omnium esse corpus cœleste, ex consentaneis rationibus non ducuntur. Multæ enim Antipathia, & Sympathie, vt inferius palàm erit, non ex virtute cœlesti, sed ex alijs manifestis causis deriuantur. Quidam verò rudium Animarum solam esse principium dicentes, coguntur profiteri hoc posse tantum rebus animatis accidere,

Non quod valdè incongruum est; nam res Animæ *Ani-* expertes etiam concordia quadam naturaliter *ma.* se congruunt, vel odio mutuò se prosequuntur: propterea quoniam in aliquibus rebus, naturalis amor residet erga aliquas, vel odium struitur, ex eo quod sunt inter se æquales, & pares, vel natura, proprietateq; ex corporis temperatione affluente dissident, profiteri non debemus passionem illas ab Anima, sed potius à similitudine, vel

vel dissimilitudine Naturæ commoventi. Dicen-
 tes verò Materiam esse causam physicæ discipli-
 næ, ignoratione plus à Forma veritatis absunt;
 Tota enim potentia Materiæ, vel est vnica For- **Non**
 ma distēta, & sic est tātū ad vbi; vel ex ipsa, For- **Mate**
 mæ omnes ab intentū non alienæ reducuntur ad **ria.**
 actum: & secundum hoc nulla ex ipsa prouenit
 actio. Nihil enim potest suas operationes com-
 plere; nec aliquid in alterum agere, si non est ens
 actum completum: iccirco quoniam actu non
 existit, absurdum est huiusmodi effectus in illū
 reducere. Si verò, vt alij censebant hoc absolute
 ex Forma emanaret, necessariò contingeret, vt
 proprietates omnes vnus particularis, essent etiā
 in omnibus indiuiduis eiusdem speciei; nā quod
 vni per se ratione Formæ inest, omnibus etiā **Non**
 eadē forma præditis inesse debent: videmus enim **For-**
 risibilitatem, quæ per se homini competit, non **ma.**
 solum in Socrate, & in Platone, sed in homini-
 bus omnibus reperiri. Secus verò de hoc arbitra-
 ri quispiam debet. Multæ enim proprietates in-
 diuiduorum in speciebus non existunt, quod sa-
 nè (vt clarius innotescat) opere prætiū est exem-
 plum petere à quodam viro, qui sua peculiari, oc-
 culta q; natura affectus, Cinaris, non solum non
 vesceba-

vescebatur, sed cum ipsi obtingebat eas oculis
cernere, vel earum nomen auribus percipere ma-
gno cum tremore, & pallore tristitia statim con-
ficiebatur. ex quo sæpe; quod hisce oculis vidi,
atque interfui, ex eius corpore ob id laborante,
sudor non modicus promebatur: quod quidem
ceteri homines non patiuntur, immò tali cibo li-
benter vtuntur, suauitate sua delectantur, atque
perfruuntur, quod satis dilucidè apparet pprie-
tatem hanc ad indiuiduum tantùm pertinere.
Quoniam verò Compositum ex Materia, &
Forma maiorem virtutem assequitur, atque lon-
Non gè præstantius est, ex eo quod completum exi-
Com- stens, potest suas operationes explere. Nonnulli
positū. hoc tantummodo in ipsum conferunt. Enim-
verò quoniam inter Materiam & Formã est que-
dam determinata proportio, quamuis compositum
ex his vim maiorem adipiscatur. fieri tamẽ
nequid, quin aliqua proportio inter suam & par-
tium virtutem non reperiatur: qua de re effectus
ex totius substantia tunc emanant, dum iuxta
hanc proportionem tam virtuti totius, quàm
partium respondent; Si verò in immensum
excedunt, quemadmodum virtus Etheneis in
ipsum reduci minimè queunt: propterea quo-
niam

niam virtute, ex quibus multæ Antipathiaë, & Sympathiaë exortum habent, satis, superq; vim compositi excedunt, nullo pacto hunc sensum prosequentes causam & principium attingunt.

Qui verò hoc solum à qualitatibus manifestis *Non* emanare dixerunt, causas omnes non tetigentes *quali-* sufficere minimè potuerunt. Multæ enim Anti- *tates* pathiaë, & Sympathiaë, vt deinceps dicetur, non *mani-* existis, sed ab oculis ferre videntur, cui sanè *festæ.* nemo occurret; alter enim hominum non semper alterum diligit, nec diligitur, ex eo quod in qualitate humida, vel frigida est ei proximus, vel quoniam alter eorum est frigidus, alter verò calidus, sed indifferenter, amor, & odium incenditur tam inter consimiles qualitates habentes, quàm contrarias.

Inquiritur nunc quid sint; & in quo genere collocentur.

PERAEPRETIUM est animaduertere res omnes iuxta Peripateticorù sententiam, præter transcendentia in decem generibus collocari; quorum præstantius est ipsa substantia, ad quam Antipathiaë, & Sym-

C

pathiaë

pathiæ haudquâquam possunt ascribi, quoniam
substantiæ, quatenus substantiæ sunt, mutuò in-
ter se amore non respondent, nec contrarietate
aliqua sese impediunt, atque offendunt; quamvis
enim scorpionibus sit contrarius stellio, muri-
busq; mustela; & inclinatio ad amorem sit inter
cornicem, & ardeolam; turtures, & psittacos: ob
id minimè arbitrari debemus ex eorum substan-
tia hoc emanare, quoniam altera substantiarum
(quatenus substantia est) amore, vel odio non
prosequitur alteram: nec profectò ad alia gene-
ra omninò verè contrarietatis expertia, quem-
admodum sunt tempus, agere, pati, ad aliquid,
situs, & habitus; in istis enim cõtrarietas locũ nõ
obtinet, quò consequio quoddã fit, vt nec illa que
in his collocãtur adinuicem inter se amore com-
moueantur; nã vbi contrarietas residere minimè
potest, ibi, concordia nõ gignitur; ideoq; in qua-
li, vel in quanto, vel in genere loci videntur sub-
sistere; in his enim contrarietas tantum reperi-
tur, verum quia in quanto non est contrarietas,
nisi secundum magis & minus, nullo pacto in
ipsum reducuntur: nullum enim erga aliquid his
passionibus afficitur, ex hoc quòd ipsi, maiore
vel minore quantitate opponitur: nec sanè in
genere

genere loci collocantur; res enim aliqua ratione
 loci non aduersatur alicui, nec amore prosequi-
 tur ipsum: Signum est firmitas habentium inter
 se litem, & amicitiam, quoniam amor, & odium
 eorum, propter contrarietatem, vel unitatem lo-
 corum non excitatur, nec extinguitur: & si terra
 aduersatur igni, propterea statuerè non debe-
 mus hoc esse à contrarietate locorum, quibus re-
 sident; sed potius ex alijs causis, vt ex his quæ di-
 centur palàm erit: vnde necessariò contigit ipsis
 sub qualitate collocari, quod quidem genus tam
 occultas, quàm manifestas qualitates specie diffe-
 rentes amplectitur; quarum aliquæ similes sunt,
 aliquæ diuersæ, & aliquæ omninò contrariæ, &
 hæc in eodem genere plurimum differunt, sicut
 album & nigrum: diuersæ autem quæ inter con-
 traria locum obtinent, sicut croceum, & rubeum;
 similes verò, quæ sibi ipsis naturis respondent,
 ex quo aliquæ earum corporibus diuinis adhæ-
 rent, aliquæ verò corruptionem subeuntibus,
 quibus sanè aliæ, secundum speciẽ in sunt, quem-
 admodum est virtus magnetis: aliæ secundum
 indiuiduum, sicut est virtus particularis alicuius
 indiuidui: aliæ verò secundum aliquam præfinitam
 partem, sicut est virtus alicuius animalis in-

vinguibus tantum, vel in cornibus existens: pro-
pterea quoniam res ob qualitates consimiles, vel
contrarias; amore afficiuntur, vel in odio haben-
tur; arbitrari debemus causas Antipathiae, &
Sympathie rerum naturalium esse qualitates con-
trarias, vel consimiles in corporibus naturalibus
insitae: quoniam verò ex vno duntaxat, lis &
amicitia exoriri minimè potest, qualitatibus eas
inferentibus duo subiecta, debent saltem subijce-
re; quorum alter realiter, & quo ad esse, ab altero
seiunctum possit ei similibus qualitatibus con-
gruere, vel contrarijs aduersari.

*Si actu, vel potentia adherent
subiectis.*

 QUONIAM autem qualitates egent
fulgimento subiecti, vt oratio nostra
sit pro viribus enucleata; inquirendum
est quoniam modo ipsi adhereant; possunt etiam
pluribus modis, actu videlicet, vel potentia cor-
poribus inesse, at potentia nō minus, quàm actus
duplex est, prima quidem & secunda: prima ve-
rò (exempli gratia) ad scientiam ordinem ha-
bens, est in mente, antequam intellectus ipsam
consc-

consequatur : secunda quidem , post adeptio-
nem scientiæ . Actus verò primus est , scientia
adepta ; secundus , operatio illius scientiæ . Quo-
niam autem qualitates istę suas operationes exa-
missim perficere possunt , primo modo , poten-
tia esse absurdum est profiteri . Nihil enim quod
est simpliciter , in potentia potest suas operatio-
nes explere ; oportet igitur eas secundum aliam
potentiam adniti , vel in his actu primo , vel secun-
do existere : verum enimverò his omnibus mo-
dis possunt respectu diuersorum illis adhærere ;
dum enim aliqua earum subiecto formaliter in-
nititur , tunc actum primum consequitur : at si
ab operatione desistit potens suum opus perage-
re ; secundo modò potentia dicitur esse : si verò
in opere suo versatur , & ipsum perficit , ad actum
secundum reducitur .

Si differant specie , vel ne .

T si dissensus omnes , & consensus
naturalium rerum in commune genus
qualitatis reduci queunt , ex hoc tamen
non contigit , vt in plures species non diuidan-
tur : nam eorum qui fiunt ex virtute cœlesti , in
entia

entia transfusa sub diuersis speciebus collocantur. Qui verò ex qualitatibus elementorum sub alijs, & alijs: propterea quoniam causæ eorum aliæ & aliæ sunt, & res quibus innituntur realiter seiunctæ, oportet varias, multiplicesque species eorum esse.

Plures esse diffinitiones eorum.

 QUONIAM autem idem est essentia rei, & significatum diffinitionis, necesse est, si essentiæ, siue quidditates diuersarum specierum, diuersæ, multiplicesque sunt, vt etiam diffinitiones variæ, pluresque sint. Animal enim rationale est essentia, & diffinitio hominis; innitium verò equi, quod quidem, quoniam realis distinctio est inter innitium & rationale; diffinitio vnus non competit alteri, sed vnumquodque eorum suam peculiarem rationem sortitur: propterea quoniam consensus, & dissensus plures, diuersasque species infra se continet, quidditatesque ipsæ iuxta numerum specierum multiplicantur, fieri nequit quin diffinitiones etiam non multiplicentur: propterea profiteri congruum est numerum

rum definitionum respondere multitudini specierum.

Quomodo separari possint.

SI vero, ut ex dictis, palam est, plures in species diuiduntur, quispiam arbitrari potest, causas huiusmodi nunquam simul alicui individuo adhærere, sed omninò seiunctas subiecto semper differre; re autem vera, & si realiter semper differunt; aliquando tamen nec distingui; nec secerni valent. Vnum enim & idem inuenitur pluribus causis subijcere; ideoq; calidum, & rubrum naturis Martis, Venerisq; præditum res diuersas efferre potest; Nam ut calidum potest ad amorem excitare: ut rubrum aliquod animal pellere, & fugare: potest etiam ex virtute latente in eo vnius stellæ Antiparistensis aliqua exortum habere, ex virtute alterius concordia in res deriuare, alijs etiam virtutibus existentibus in eo potest alios effectus efficere. Cum igitur caliditas, color rubrus, virtutesque stellarum res diuersas efferentes, vni, eidemq; subiecto adhærèant, simulq; conflare videantur, optimo iure statuere possumus plures earum posse

se

se in vno, eodemq; individuo permanere: propterea hæc qualitates specie differentes, aliquando simul iunctæ, possunt non minus vno individuo incumbere, quàm seiunctæ, pluribus inhærere.

De causis Antipathia, & Sympathia vniuersi.

ST quidam politus, atque elegans author, qui de consensu vniuersi differendo copia verborum, floribus orationis non eget, immò tantum aduigilauit pro nitore eloquij, quantum à demonstratione recessit: Nam methodum illam secundum quam possumus medium demonstrationis venari, minimè prosequens plures protulit verbis, quàm rationibus probauit: Nos verò ne in foueam eandem incidamus, demonstrationi illi adhærere conabimur, qua in re ardua, difficiliq; vti potest: Lis igitur, & amicitia à qualitatibus ipsis fluere, atque emanare compertum est: ideoq; vniuersi Antipathia, & Sympathia obtingit ab eisdem causis exoriri; nam quæ sunt qualitates in elementis, sunt etiam in Cælo, nobiliori verò, Nota, itidem quæ sunt in superioribus, in postremis etiam videntur,

suntur, sed de genere, conditione, & adulterata natura; qualitates enim elementorum caliditas, frigiditas, humiditas, siccitas, quoniam formaliter elementis insunt, à vicissitudine generationis, & corruptionis non sunt alienæ: iccirco Peripatetici vocant eas corruptiuas, corporibus verò cœlestibus formaliter neuiquam hærent, sed virtute tantum, propterea semper idem se habentes, meritò dicuntur perfectiuæ: verum quia quæ sunt in superioribus, sunt etiam in inferioribus, & ratione conuersa, oportet ex congruentia harum qualitatuum Sympathia vniuersi emanare; Antipathia verò fit à qualitatibus contrarijs corporibus inhærentibus. Caliditas enim, raritas, & humiditas superiorum opponuntur frigiditati, densitati, & siccitati inferiorum, & econuersò. Verum enimuerò lis, & concordia ex qualitatibus, quæ nunc, exempli gratia, proferuntur, solummodo ortum non habent, sed ex omnibus qualitatibus vniuersi, quæ adinuicem similitudine Naturæ congruunt, vel contrarietate dissident.

*De causis Antipathiae, & Sympathiae
corporum caelestium.*

Igitur in qualitates corporibus adnixas effectus huiusmodi relati sunt, necesse est litem, & amicitiam corporum caelestium ex eorum qualitatibus emanare: nam caelestia in qualitate proxima mutuò se adiuuāt; diuersa verò, atque contraria adinuicem se offendunt; Mars enim calidus est, & biliosus; Saturnus frigidus, & melancholicus: propterea quoniã qualitates eorum multũ inter se distant, longeque sunt diuersae, atque contrariae, alter alteri est inimicus, atque offensus, amici verò ratione cõgruentiæ, in qualitate humida sunt Venus, & Luna: quarum virtutes simul iunctæ roborantur, atque augentur: idem etiam reliquis planetis, stellisque omnibus accidit. Similes enim cõcordi quadam amicitia complectuntur, dissimiles intimas inimicitias habent, & gerunt: quapropter consensus caelestium à similitudine, dissensus autem à dissimilitudine qualitatum fieri necesse est, non me latet iuxta Astrologorum sententiam, litem, & amicitiam ad contrarietatem domorum, vel exaltationum etiam posse referri; nam domus est
inimica

inimica domui, & exaltatio exaltationi, & vnum
 Coelum alteri, quod fanè ad qualitatem etiam
 reduci valet; Sol enim, exempli gratia, exaltatur
 in Ariete, Saturnus in Libra; Arietis qualitas est
 sicca, Libræ humida; ideoq; Saturnus in Ariete,
 & Sol in Libra deprimuntur, & deijciuntur; quo-
 niam qualitates signorum à qualitatibus huius-
 modi planetarum nimium dissident, quicquid
 igitur dictum est de ratione exaltationum, dicen-
 dum est de ordine domorum, & de reliquis di-
 gnitatibus.

*De causis Antipathie, & Sympathie
 elementorum.*

MUNDVS iste inferior (vt Aristoteles
 inquit) continuus est superioribus la-
 tionibus, vt inde principiũ ipsius mo-
 tus, virtutemq; omnem hauriat; vnde nec ef-
 fe, nec conseruari posset, si ab ipso diuino non
 regeretur. Propterea nihil est in inferiori mun-
 do, quin superioris virtutis sit compos; quoq;
 partes ipsius priores, prestantioresque sunt co-
 magis virtute huiusmodi abundant maxime:
 propterea celesti munere primariae ipsius partes,
 D 2 elementa •

elementa scilicet affluunt, quæ sanè virtutè hu-
iusmodi latente sensu, vel vno consensu manèt,
vel inter se dissidium constituunt: hæc autem
plures in species secernitur. Continet enim virtu-
tes omnes corporum cęlestium; quarum (vt
Astrologi ferunt) Mars propterea dissimilis est
Lunæ, similis verò Soli, Iuppiter par est Veneri,
dissentit à Saturno; idemq; de reliquarum stella-
rum virtute consentaneum est arbitrari: iccirco
qualitates stellarum in elementa transfusæ dissi-
militudinem habentes, dissentionem faciunt:
at si similes, & pares sunt mutua quadam concor-
dia ipsa connectunt, quapropter perutile est ani-
maduertere qualitates primæ elementorum vim
æqualem obtinere; ideoq; dum sibiipsis certamē
instituunt, si virtute cęlesti altera earum non ro-
boraretur, & incrementum susciperet; ne utiquā
posset alteram deuincere; ex tali igitur certami-
ne potius quies, quàm generatio, & corruptio
fieret, suscipiens propterea vigorem ex virtute
illa aduersantem deprimat, atque corrumpit: ex
quo partes elementorum vicissitudine quadam
generantur, & corrumpuntur, quod remota su-
periori virtute contingere minimè posset, nec
cuiquam partes elementorum generationi, &

corru-

corruptioni subijcerent. Omne enim quod generatur, vel corruptionem patitur, necesse est à suo contrario generari, vel corrumpi: qua de re, quia sub orbe Lunæ, & in centro mundi formaliter (vt ita dicam) contraria elementorum non existunt, partes quidem ignis, terræq; in interitum nunquam caderent, nec modo aliquo progignerentur; nam sicut leue ad locum grauitatis nec desilit, nec manet: sic graue ad locum leuitatis neque ascendit, neque commorari potest. Ideoq; nec partes terræ in centro, nec ignis in suo loco vicissitudini generationis, & corruptionis subijceretur, si virtualiter contraria elementorum suis in locis non inessent; quæ quidem contraria secū dum virtutem nihil aliud sunt, nisi virtutes corporum cœlestium, quæ vicem contrariorum gerentes, partes eorum gignunt, & interimunt.

De alijs causis Antipathia, & Sympathia elementorum.

ST etiam & alia Antipathia, & Sympathia elementorum, maximam admirationem Fracastorio mouens: quod sanè admirationem

tionem tanti viri ita demirror, vt magis demirari non possim; noua enim tunc admirationem in nobis efficiunt, cum eorum causas, principiaq; ignoramus. Verum quia cause huiusmodi palam se proferunt, consensus, & dissensus ille proueniens à qualitatibus manifestis elementorum, admirabilis minimè dici potest. Terra enim siccitate opponitur aquę; aqua, frigiditate aëri; aër, humiditate igni; ignis, siccitate aëri; aër, caliditate aquę; aqua, humiditate terrę; terra verò responder frigiditate, aquę; aqua, humiditate, aëri: aër, caliditate, igni: ignis, siccitate, terrę; Admiratur etiam vir iste eruditissimus, cum nihilominus videamus certis gradibus solùm contraria simul in eodem subiecto permanere, ac quodammodo congaudere, quod quidem potius demirarer, si formę eorum non certis gradibus, sed in suo esse supremo possent adinuicem se compati.

*De causis Antipathie, & Sympathie
Compositorum.*

 VONIAM autem præter qualitates sensibiles, virtutes Cęli elementis insunt, multę Antipathie, & Sympathie, non ex qualitatibus

tatibus elementorum, sed corporum celestium
 exortum habent; effectus enim, qui vires elemen-
 torum excedunt, qui admirationem mouent,
 qualitatibus ipsis incongruum est tribuere, quòd
 si operationes omnes ex forma proueniunt, &
 nihil est quod ultra facultatem & consequentiam
 suæ formæ possit aliquid agere, censendum est
 virtutes elementorum gradum suarum forma-
 rum non excedere; humida propterea, humidi-
 tatem inferunt; frigida, frigiditatem; Ferrum
 autem veluti Hercules lapis ad se non trahunt,
 nec veluti Echeneis, puppim retinent, arbitrari
 propterea debemus à virtute cœlesti Mistis inhæ-
 rente potius effluere: ideoq; lites, & concordie,
 quæ in qualitates elementorum reduci nemo po-
 test, necessariò contingit, vt in virtutes superiorũ
 corporum reducantur; Virtutes igitur superio-
 rum plantis, metallis, lapidibus, & animalibus
 affixæ, si sibiipsis consimilitu-
 dine respondent res ad amici-
 tiam alliciunt, atque at-
 trahunt, odium ve-
 rò in eas stru-
 unt, si dissimiles, & contrarie
 sibiipsis obsistunt.

De

*De alijs causis Antipathie, & Sympa-
thie Compositorum.*

FORMAE corporum simplicium, ex quibus mista componuntur, & in quæ resoluuntur, non manent actu in misto, nec omninò corrumpuntur; saluatur enim (vt Peripatetici ferunt) virtus eorum: nam etsi corpus molle naturam simul humidi, & sicci retinet, sicci quidem, quoniam suo termino, terminatur; humidi verò quoniam tactui facilè cedit, propterea humidum & siccum, actu non insunt ei, sed virtute tantùm. Si enim actu existerent, mixtum ex eis proueniens non esset vnum per se, quoniam ex pluribus entibus actu existentibus, non fit aliquid vnum nisi per accidens: propterea si Formæ in interitum cadunt, & ex corruptis nulla prouenit actio, consensus, & dissensus compositorum ab eis progigni minimè queunt; iccirco erunt optimo iure in virtutes elementorum relati: manente enim virtutes elementorum in misto, si similitudinem gerunt, amicitiam pariunt; si verò altera, ab altera Natura & proprietate distat, litem tendit; profiteri iccirco possumus consensum compositorum à virtute consimili

simili elementorum, dissensum à dissimili emanare, quod ratione, iuxta similitudinem translata, quæ de primis qualitatibus dicuntur: possumus etiam ad reliqua aggregare; nam secundæ & tertię, si natura proximę sunt, sibiipsis cohærent; si verò dissimiles, & contrariæ, mutuò se se abdicant, verùm enimverò hoc tantum in animatis, quod motu exagitantur, esteriore non obringit, sed animalibus quoque, quę motu interiore cientur. Anima enim & corpus compatiuntur adinuicem: propterea quæ temperatione corporis congruunt, inter se mutua quadam concordia connectuntur; quæ verò temperationem contrariam sortiuntur, adinuicem se pellunt, atque offendunt, melancholici; propterea in quibus siccitas, & frigiditas viget à calidis, & humidis, quemadmodum sunt animantia sanguine prædita satis, superque abhorrent, frigiditate tamen flemmaticis, siccitate cholericis inhærent; sanguinei verò propter humiditatē, flemmaticis congruunt, à cholericis sunt alieni, ratione verò, caliditatis flemmaticis aduersantur, cholericis nectuntur: cholericus quidem distans omninò à flemmaticis, quoniam eorum temperatio calida & sicca, istorum frigiditati, & hu-

E

miditati

miditati aduersatur : flemmatici verò humiditate sanguineis , frigiditate melancholicis herent , quamuis verò animę omnes prosequantur temperamentum corporis, multum tamen inter se distant, longęq; sunt diuersę, atque seiunctę: nã quę brutis esse, & viuere tribuunt omninò rationis, electionisq; expers: passiones ortas ex corporis temperatione possunt nullo modo deuincere, immò impelluntur ab eis, cogunturq; affectiones corporis prosequi. Habentia igitur dissimilem temperationem, vi quadam naturali sibi ipsis obsistunt, insensiq; sunt; similem verò sese adinuicem diligunt, atque adiuuant; quod verò est rationis, consilij, electionisq; compos, veluti naturalis Potentia ad actum vnum tantum non dirigitur, sed equè ad vtrunque se habet, ex eo quod potest non minus ad bonum, quàm ad malum se ipsum conuertere à corporis affectione ad aliquid agendum, siue fugiendum disponitur, & mouetur; verum non cogitur, nec necessariò passionem corporis sequitur: immò in contrarium se fert, eiq; aduersatur, atque resistit, propterea melancholici, & sanguinei semper neque congaudent, neque condolent: quamuis enim qualitatibus corporis varię, diuersęq; afficiantur,

afficiantur, virtute tamen possunt amicabiliter disponi, vel ex aliqua animi prauitate seditione agitari: inde aliæ Antipathiæ, & Sympathiæ corporis, & voluntatis originem trahunt, quæ quidem quoniam puræ naturales non existunt, sermonem alium expostulant.

De Regulis, quibus huiusmodi causas venari possunt.

QUONIAM autem corpora cœlestia influunt super composita, necessario contigit eorum virtus nūquam ab eis remoueri. Cum enim indiuiduum agit, actio superioris causæ non excluditur, immò adiuuat ipsum secundum operationem, & est vehementioris adhærentiæ cum re; operationes propterea quas mistum efficit, sublimiori modo efficiuntur à virtute cœlesti ei inhærente, ideoq; sicut virtutes superiorum corporum proximè sunt in qualitate, vel dissidēt, sic composita eis subiecta, se se amore nectuntur, vel odio prosequuntur: propterea quoniam Mars, & Venus amici sunt, mista eis subiecta adinuicem se se diligunt, atque attrahunt: quæ verò subsunt Saturno, à Veneris

rebus abhorrent, ex eo quod Venus, & Saturnus, Natura, & proprietate distant: inde oritur earum denominatio, ut quædam Saturninæ, aliæ Iouiales, aliæ Martiales, aliæ Solares, aliæ Venereæ, aliæ Mercuriales, & aliæ Lunares appellentur: propterea, ut de his notio, intelligentiaque capiatur, possitque altera earum ab altera dijudicare, & distinguere, utile esse existimo partem aliquam repetere eorum, quæ arcana Naturæ perscrutantes penetrarunt; Percipiens enim quispiam, cui Planete ista, cui illa subijciatur, poterit causas Antipathie, & Sympathie indagare: cognoscuntur itaque (ut rectè Maiores nostri retulerunt) per imitationem radiorum, vel Motus, vel Figure superiorum, vel etiam per odores, colores, & sapes; quædam etiam per operationes, effectusque, corporibus cælestibus consonantes; profitentur propterea Saturno subijcere graua, terrea, obscura, reptilia, segregata, solitaria, melancholica, nocturna, contemplatiua, auara, timida, multilaboris, immundi victus, genita ex putri materia, & quæ foetus suos deuorant, stupefactiua, feralia; funesta, & quæ grauem odorem, vel violentum, vel obnoxium habent. Iouialia sunt calida, & humida, & quæ ad vegetationem,

&

& incrementum vite spectant, grata, pia, man-
 fucta, iusta, mitia, bonę disciplinę, bonorum mo-
 rum, temperatę complexionis, & quę alia, sapien-
 tia, & dignitate prestant; dulcia etiam quę parti-
 cipant aliquid stiptici, & acuti, & quę suauem o-
 dorem, vel colorem aëreum, siue viridem habēt.
 Martialia verò sunt ignea, sulphurea, rubea, adu *Mar-*
 sta, acuta, amara, acra, & linguam perurentem, pa- *tiales*
 rimodo venenosa ex caloris superabundantia, *res.*
 & quę contactu suo cutem vrunt, vel pungunt,
 vel pungentibus spinis tecta, & munita sunt, om-
 niaq; bellicosa, rapacia, famelica, audacia, & ani-
 malibus infesta. Solaria sunt lucida, aurea, acu- *Sola-*
 ta cum dulcedine mista, animosa, magnanima, *res res.*
 glorię cupida, quę noctu lucent, vel cantu viden-
 tur Solem aduocare. Venerea sunt habentia pi- *Vene-*
 tuitã cum sanguine, alba, dulcia, vnctiosa, dele- *reæres.*
 ctabilia, delitiosa, salacia, otiosa, fortis amoris,
 graueq; olentia, sicut hircus. Mercurialia sunt *Mer-*
 aquea, vel diuersorum colorum permista, saga- *curia-*
 cia, ingeniosa, velocis cursus, versatilisq; inge- *les res.*
 nij, parimodo quę consuetudinem habent cum
 hominibus, hermaphrodita, & quę sexum vici-
 sim mutant. Lunaria sunt humida omnia, pin- *Lunã*
 gua, albuminosa, insipida, alba, viridia, argen- *res res.*
 tea,

tea , & quę varietate obiecti colorem mutant ,
monstruosa omnia , & motum Lunę obseruan=
tia, aues etiam omnes aquatices, & piscium vena=
trices . Habita igitur de his ratione perscrutan=
tibus huiusmodi causas Antipathia , vel Sympa=
thia aliqua occurrens potest per operationem ,
vel figuram, vel motum, vel colorem, vel sapore,
vel odorem , vel per imitationem radiorum in=
quirere : quibus Planetis res concordēs , vel con=
trarię subsint . Cognitis enim, & perspectis stel=
lis, predominantibus cause litis , & concordie pa=
lam proferuntur . Nam si stelle erunt inter se dis=
sidentes, statuere consentaneum erit, dissensum
fieri à contrarijs virtutibus stellarum ipsis inhe=
rentibus : si verò erunt cōcordia coniunctę, con=
sensus proculdubio erit à virtute consimili stel=
larum. Scire propterea debemus dissentionem sal=
tem effici , à virtutibus duarum stellarum in duo
subiecta transfusis, consensum verò, modo à vir=
tutibus duarum stellarum , modoq; à vir=
tuti vnus stelle: quę duobus, vel plu=
ribus subiectis insita, atque in=
nata, illa connectit, quod
notius erit ex his
quę dicentur.

De

De alijs regulis conferentibus ad cognitionem huiusmodi causarum.

NTE QVAM vltcrius procedamus, scire operæpretium est, quod sicut vna, eademq; stella plures, diuersasq; naturas sortitur, sicut indiuiduum sub ea subiectum plures, diuersasq; naturas eiusdem stelle, haurire, ac retinere potest, pluribusq; etiam Antipathijs, vel Sympathijs subijcere: possunt etiam in vnum virtutes diuersarum stellarum confluere, quod diuersis naturis veterarij perspectis palàm proferatur, quoniam mordacitate virtutē Martis ostendit se compotem esse, Mercurij verò ex eo quòd versatilis est ingeniosus, libenterq; hominibus heret: propterea tactu Martis per motus, res aliquæ Saturno subijcientes, pellit, & fugat: ex Mercurialibus verò delectationem, & nutrimentum suscipit: si igitur indiuiduum aliquod pluribus modis dissensu, vel consensu afficitur, acies mentis ad cœlestia erigenda est: syderaq; inuenire, quę virtutem in ipsum effundunt. Cognitis enim stellis, causę quoq; huiusmodi, nobis notę, & perspicuę erunt, animaduvertere etiam perutile est nos tantum memorare causas litis, vel concordię,

cordiæ, quæ à virtute Planetarum efficitur, omit-
timus verò, ne confusione implicemur, quæ à sy-
deribus octauæ sphæræ exortum habent. Astra
enim fixa, quoniam innumerabilia ferè sunt, ef-
fectus contingentes in ea relati ordine scientiæ
complecti, atque conferre nemo potest: propte-
reà quoniam stellæ natura, & qualitate Planetis
respondent: vnde aliæ earum istius, aliæ verò il-
lius Planetæ naturæ compotes sunt, effectus syde-
rum ab ordine Planetarum non exeunt: immò
simul cum Planetis ad generationem, & corru-
ptionem confluentes huiusmodi effectus simul
progignunt, ideoq; quoniam de numero, ac pro-
prietate stellarum absolutam cognitionem cape-
re minimè possumus, consensus, & dissensus nõ
ab re ad Planetarum virtutem refertur. quoniam
verò, quæ à Planetis fiunt, in infinitum ferè mul-
tiplicantur; de his scientia modo aliquo non con-
tingit esse, propterea causas omnes naturali con-
gruentiæ, vel incongruentiæ proferre minimè
conabimur, sed gratia exempli aliquæ earum erunt
in lucem prolate, vt vnusquisque per se ipsum, si-
militudine translata, sibi ipsi occurrens,
Antipathia, vel Sympathia aliqua
possit illas indagare.

De

*De causis Antipathiae, & Sympathiae eorum
quæ subsunt Saturno.*

ANTIPATHIAE, & Sympathię igitur, quę nunc, exempli gratia, afferentur, si vera, aut falsa sint, quamuis à maioribus probentur, neque contendere, neq; suadere conabimur. Nostrum enim non est exempla veritate comprobare, & particularia recensere, sed causas vniuersales disquirere, perscrutariq; (vt exempla ex his translata) quisque possit, vtens regulis enarratis de causis earum rationem consequi: initium igitur sumatur à concordia, & lite, quæ res Saturninę cum rebus subijcientibus alijs Planetis, congruunt, vel dissident; propterea quoniam sapore, odore, colore, & operatione percipimus, Saturnum in atram bilem, & Martem in veratrum dominium obtinere, quoniam Planetæ isti hostili odio adinuicem se prosequuntur, profiteri possumus dissidium huiusmodi fieri à contraria virtute Planetarum ipsis inherente, quoniam verò virtus Martis in veratro existente, excedit virtutem Saturni in atram bilem effusam: iccirco veratrum dominium in ipsam obtinens vi quadam ipsam pellit, atque
F   educit;

educit ; idem contigit etiam omni dissensui in quo alter contrariorum virtute præstat alteri ; quod quidem, vt idem frustra non iteretur, reliquis etiam tribuere quisque potest . Itidem quoniam Saturnus odit Venerem, res Saturninæ à Veneris abhorrent ; quod sanè quidam (vt superius diximus) visis Cinaris tristitia conficiebatur : in ipso enim, vt ex figura natiuitatis sue elicitur, qualitas Saturni maximè vigebat ; Cinere verò, vt colore, sapore, & operatione, Venerem, excitante percipitur, Veneri subsunt ; propterea virtute cœlesti per motus, ipsas in odio habebat ; Sympathia autem earum, quæ Saturno dicatæ sunt, ad consimilitudinem virtutis eiusdem Planetæ referre debemus. Non enim ob aliam causam camelus, & mulus inter se congruunt, nisi quia virtute Saturni eis affixa alter eorum ad alterum mouetur ; si verò consensus erit inter Saturninas, & Iouiales res, quemadmodum sunt talpa, & anguis, proculdubio erit relatus in virtutem Saturni & Iouisq̃ ; Nã Planetæ isti (vt Astrologi ferunt) amicitia quadam nectuntur : propterea res ei subiectæ tactu eorum impulsæ mutuò, quadam concordia se prosequuntur ; idem etiã dici potest de Sympathia existente inter Saturnalia ;

&

& ea quæ alijs Planetis Saturno amicis subeunt; Necessitudo enim Planetarum ad concordiam, & benevolentiam res eis subijcientes inuitat, atque allicit.

*De causis Antipathia, & Sympathia
eorum quæ subsunt Ioui.*

IOVIS igitur probitate, suæq; naturæ benignitate Planetæ omnes, præter Martem ad amicitiam alliciuntur, atque attrahuntur, quòd res in sua ditione existentes, paucis rebus dissensu obsistunt, pluribus verò, ac ferè innumerabilibus consensu respondēt, diligunt omnia; propterea & ab omnibus diliguntur, Martialibus exemptis, quæ malignitate Martis, erga Iouialia malè affectæ sunt; propterea onager tactu Martis, ab Elephante Ioui dicato, odio quodam dissidet, virtute etiam Martis timpana lupina ea dissoluunt, quæ ex agnino corio conflata sunt, quemadmodum igitur plantæ recisæ, siue euulsæ, virtutem retinent, qua dum virebant alimentum, incrementumq; suscipiebant, poterant suas operationes explere; sic virtus alicuius animalis, post extremum spiritum

diu in cadauere, vel in aliqua eius parte contenta in suum simile, vel contrarium agere potest; in lupino propterea corio manens post mortem virtus Martialis, & in agnino Iouialis tympana ex eis conflata, maximè dissident, quod maiores non percipientes, hoc ad species quasdam spirituales referunt, quæ quidem si non sunt emanationes, non intelligentiæ, non corpora cœlestia, non elementa, non mista, nec virtutes ex substantijs dimanantes, erunt potius res fictæ (vt Scilla, & Chimera) quàm causæ litis, & concordie naturalium rerum: quo verò ad Sympathiam Iouialia simul congruunt, atque congaudent, propterea Populi, & Vites se se adiuuant, atque corroborant: Iouialibus etiam congruunt entia, reliquis Planetis subiecta; Natura enim Iouis multã vim habet ad coniungendas amicitias: ideoq; conspecta Sympathia aliqua inter Iouialia, & illa quæ suis amicis referuntur, statuere quisque potest fieri à virtute huiusmodi Planetarum eis insita: inde est, quod Ciconea Iouialis, & olor Solaris auis tactu Solis, Iouisq; concordia nectuntur, quod etiam contigit rebus, Veneri, Mercurio, Lunæq; subiectæ, quæ Iouialibus concordia naturali adherent.

De

*De causis Antipathia, & Sympathia eorum,
qua subsunt Marti.*

V M autem Mars natura maleficus, dirusq; sit, effectibus Martialibus contingit plurimum à Iouialibus distare; Ioui enim Mars tantum infensus, & inimicus est; reliqui verò Planete benignitate sua ducuntur, ac ei assentiuntur; Martem verò, conuersa ratione, omnes in odio habent præter Venerem; ideoq; ille ad concordiam res ferè omnes abducit, iste verò litem, & odium in res struit, qua de re, quoniam inimicus est Soli, Martialia, & Solaria mutuò se pellunt, & abdicant: propterea Laurus Soli sacer fulgura repellit, perpetuoq; virens, æstiuum æstatis ardorem non veretur: itidem subijcientia reliquis Planetis sibi aduersantibus, eadem ratione Martialia odent; quod autem res Marti subiectæ inter se congruant, manifestum est, ex mirabile consensu Magnetis, & Ferri, quorum altera, ad se alterum trahit: dummodo adamas, in quo virtus Martis maximè viget, propè ipsam non maneat: ligat enim virtutem magnetis, ipsamq; compescit, ac subigit: sicut enim dū Princeps longè abest, prætor suo fungitur officio, im-

petumq; Ciuium coërcet, sed præſente Domino, neque iura dat, neque poteſtate ſua ad paren- dum aliquem cogit; ſic magnes agit in ferrũ, ab- ſente adamante, ſed coràm ipſo attrahere mini- mè poteſt. Vis enim Martialis ſua, quoniam exce- ditur à virtute adamantis, ab ea deprimitur, at- que ligatur; congruunt etiam inter ſe Martiales, atque Venereę res, ex quo mulieres, & viri mili- tares libidine exagitati, mutuò ſe diligunt, atque proſequuntur. Ideoq; (vt Ariſtoteles refert) qui primus fabulatus eſt non irrationabiliſer, Vene- rem Marti coniunxit, quoniã milites proni ſunt ad Venerea, illisq; obnoxij.

*De cauſis Antipathia, & Sympathia
eorum quæ ſubſunt Soli.*

QUANTVM verò cœleſtis tactus in ani- malia ratione, electioneq; orbata va- leat: Leo ferarum rex reſtari non deſi- nit. Quamuis enim cęteris animantibus magna- nimitate, & animoſitate plurimum præſtet, non propterea obtingit, vt virtute cœleſti perterri- tus, muſtelam non extimeſcat. Nam Mercuria- lia, quemadmodum ſunt muſtele, & Solatia, ſicut
Leones,

Leones, ex eo quod Mercurius aduersatur Soli, odio quodam maximè dissident: Formidat propterea leo mustelam, eiq; damnum, & detrimentum ab ipsa infertur. Quo verò ad Sympathiam quis admiratione non detinetur, inspiciens leonem gallum vereri; quoniam virtus Solaris in gallum exuberat. admirationem etiam mouet consensus inter Solaria, & illa quæ suis amicis dicata sunt; ex quo Taurus ad Solem relatus, fico deuinctus, sedata feritate animi conquiescit. Virtus enim Veneris in arborem, huiusmodi effusam, tam ferox animal, tantumq; indomitum, mansuetum, humilemq; reddit. Multæ etiam Antipathie, & Sympathie inter Solaria, & alijs Planetis subijcientia exoriri videntur, sed breuitatis causa, omittere non incongruum est.

*De causis Antipathia, Et Sympathia
eorum quæ subsunt Veneri.*

PLANETAE quidem omnes (Saturno excepto) iucunditate, atque comitate Veneris ad amicitiam ducuntur. Iccirco Venerea cum illis, quæ alijs Planetis referuntur, amicitiam constituunt, à Saturninis verò abhorrent,

rent, eisq; obsistunt : propterea tactu, Veneris, ferali buboni, coruus est inimicus, atq; infensus; eadem ratio est, quæ iuuenes, & senes, congaudere minimè queunt, nec simul consuetudine vti, sed virtute contraria Saturni, Venerisq; se se vitant, atque effugiunt; res autem Venereæ inter se, naturali quadam societate complectuntur, atque coniunctæ sunt : qua de re motacilla hirundinem, columba passerem, ad amicitiam inuitat, atque adiungit. Venerea etiam amicitiam constituunt, cum rebus alijs Planetis subijcientibus: id eo que turtur auis Venerea, & psittacus Mercurialis, mutua consensione, conciliantur, & coniunguntur; quod etiam de rebus reliquis Planetis subiectis dicere consentaneum erit.

*De Causis Antipathia, & Sympathia
eorum quæ subsunt Mercurio.*

QUAMVIS igitur varijs Mercurijs moribus, variæ, diuersæq; Mercuriales res efficiantur : cum tamen ei amici sint Iuppiter, Venus, & Saturnus; consensu quodam naturali, Mercurialia, Saturninis, Iouialibus, Venerisq; rebus hærent, quod ratione conuersa,

ex eo quòd ei inimici sunt Mars, Sol, & Luna, quę sibi subiectę sunt: Martiales, Solares, Lunaresq; res pellunt, & effugiunt: propterea, Panthera Lunę dicata, & Simius Mercuriale animal natura, plurimum dissident. Acredula verò, & gale-rita consimili, eademq; virtute Mercurij in vtrāque effusa inter se congruunt: similiter, quoniam Mercurius est Ioui necessitudine iunctus, intercucupham Iouialem, & picam Mercurialē auem mutua concordia versatur, quid de reliquis, iudicium simile vnusquisque per se ipsum constitutare potest.

De causis Antipathie, & Sympathie eorum quę subsunt Lunę.

 Q UONIAM autem Luna infima Planetarum, citima terris est, Lunares effectus notiores nobis fiunt; ideoq; cum Luna herinacei marini, ostrea, & cōchilia omnia sensu percipimus crescere, pariterq; decrescere, fluxus quoque, & refluxus maris, fretus, æstusque maritimi, accessu, & recessu Lunę, commouētur corpora denique humana, existente in quadrato, vel coniunctione, vel oppositione Solis exagitari apertè

apertè sentimus : quò fit, vt lites, & cõcordiæ pro-
uenientes ex ea apertius nobis proferantur: iccir-
cò quoniam est inimica Marti, Lunares & Mar-
tiales sibiipsis aduersantur, quòd euphorbiũ vir-
tute Martiali in eo vigente, Lunarem pituitã di-
uidit, atque educit; Verùm enimuerò, quoniam
(vt Medici dicunt) contrarijs contraria curatur,
ambiget fortasse aliquis, hoc contingere non vir-
tute cęlesti, sed potius caliditate euphorbij; ex
quo operæpretium est animaduvertere modò tan-
tùm euphorbium caliditate nõ agere in pituitã,
sed etiam virtute cęlesti ei affixa : signũ est quòd
multa eodem gradu caliditatis prædita, eandem
vim non obtinent, quoniã tali virtute cęlesti sunt
penitus denudata : quæ verò ad consensum inter
Lunaria lapidem Selenitem morbum sacrum cu-
rare proferunt; quò fit, vt aliquando corpus viuũ
potius vigore similiũ, quàm contrariorum ad
medium reducatur, habent etiam consensum Lu-
naria, cũ rebus amicis Lunæ subiectis, ideoq; Lu-
nares anseres, & Veneri cygni, mutuò cõgruunt
inter se, ac congaudere videntur, quæ quidẽ, exẽ-
pli gratia, sint à me enarrata, vt quispiã prosequẽ-
do hanc methodum, possit reliqua indagare.

F I N I S .